

dolgozunk elméleti és gyakorlati feladatok megoldásán. Együtt kell értékelnünk az elvégzett munkát. Meg kell hagynunk mindenki lelkiismereti szabadságát. Segítenünk kell egymást példával, tanáccsal, bírálattal. Képesse kell tenni magunkat a jézusi szellemben folytatott korrekt vitára. Erősíteni kell a közösséget benne élésünkkel, vagy visszatérésünkkel, ha beláttuk hibánkat. „Erősítsd meg testvéred a hitben” – énekeljük és ez számunkra nem sláger, hanem valóság. Aki már visszatérésével is erősítette a közösséget, az saját élményei alapján is tudja, hogy ezt a dalt néha nagyon nehéz énekelni.

Erősítem a közösséget a mindenki iránt érzett szolidaritással. Nem mindig könnyű kiállni a testvérem mellett, különösen, ha magam is tudom, hogy az ő helyében nem azt tettem volna, amit ő, hiszen összefogott kezekkel, egy alakulatban dolgozunk az Ország megvalósításáért. Az a kommunista agitátor, aki csak félig képzett, aki vulgáris megállapításokat mond és ezért egy kocsmai vitában vereséget szenved egy jobban képzett cipézmestertől, mert nem jól csinálta a dolgát, mert ügyetlen volt, mert elragadta a szenvedélye, mert felindultságában nem tudta tartani a száját, mondom, Marx Károlynak mégis ő az elvtársa és nem a tőkés pártját fogó cipész. Marx Károly vele fog közösséget vállalni, még ha messze el is marad elméleti és gyakorlati felkészültségben mesterétől. Éreznünk és ápolnunk kell ezt a szolidaritást, mert nehéz időkben nagy szükség lehet rá.

Töltsön el bennünket egészséges becsvágy. Hallom, hogy a B minősítés annyit jelent, mint becsvágyó. Nos, vállalom ezt a cégért. Az elmúlt század első felében még egészen jó hangzása volt az ilyen jelzőknek a profán élet területén is. Nem rossz dolog az, ha az ember törekszik barátai, testvérei megbecsülésére, hiszen, ha tisztességes barátaink és jó testvéreink vannak, akkor az ő becsülésüket csakis ténylegesen becsülésre méltó beszéddel és viselkedéssel szerezhetjük meg. Ezért rendkívül elégedett vagyok a B betű illetően magyarázatával, mivel helyesen fejezi ki azt, hogy viselői úgy akarnak élni, hogy külső jelek is mutassák evangéliumi odaadottságukat. Lehet, hogy holnap más jelzón fognak élcelődni. Ne zavarjon titeket! Minden jó jelző lejárátható, ha nem teszünk mögé tartalmat. Törődjünk tehát a tartalommal. Amint a korábban jötteknek sem kell irigykedni a később munkába álltakra, mivel egy a jutalmunk. A fontos az, hogy akarjunk mindig magasabb szintre jutni úgy, hogy valóságos értékeket állítunk fedezetként a különféle elnevezések mögé. Ha gyűjtjük és megteremtjük ezeket

az értékeket, akkor nem fog meglepetésként hangzani, amit a közösségért agitálva befejezésként elmondok: új szintre lépni nem annyi, mint feladni egyéniségünk egy újabb darabját. Új szintre lépni annyi, mint lélekben és gyümölcsökben gazdagabbnak lenni. Új szintre lépni annyi, mint jobban odaadni Krisztusnak teljes egyéniségünket, csonkítatlan személyiségünket, minden értékünket.

A felnőtt ember szüleivel együtt, velük partnerként, maga is szülővé válva építi tovább a társadalmat,

A felnőtt keresztény emberek Krisztusban, szüleikkel együtt, velük partnerként, maguk is Krisztusban szülőkké válva építik tovább Isten Országát.

Az első a természet rendje, a második Krisztus szándéka.

Hogy mindenkit egybefogjon az Ő szeretete.

(folytatjuk)

SIMON PÉTER

A BOKOR LELKISÉGE

A Bokor mozgalom lelkiségének ismertetése nélkülözhetetlen része a munkámnak, mert a vizsgált történelmi események teológiai szempontú értelmezése ad pontos magyarázatot arra, hogy a Bokor közösség tagjait milyen hitbéli megfontolások befolyásolták döntéseik meghozásában. A történelemtudomány a jelenségek magyarázatára keresi a választ, és ha ez a válasz adott esetben teológiai környezetben fogant vagy teológiai indíttatású, akkor a teológiai magyarázatot egy történész sem hagyhatja figyelmen kívül. A Bokor ma ismert lelkiségének alapja az 1960-as évek második felében lett megalapozva, mert ekkor született meg a már említett, Keressétek az Isten Országát című ötkötetes mű, mely a közösség eszmeiségét hordozta magában. A Bokor lelkiség összefoglalásakor Schanda Beáta Vigíliába írt tanulmányát használtam forrásként. Azért nem hagyatkoztam csak a KIO-ra és Bulányi Györgyre, mert Schanda Beáta munkájában árnyaltabb képet tud mutatni a közel 30 év alatt megélt és gyakorlott Bokor lelkiségről.

„A közösség összetartozásának máig alapja - és szinte feltétele - a Jézusi örökséggel, a Szeretet-Isten képpel és az ebből fakadó etikával történő azonosulás. Isten egyenlő a szeretettel, és a Szentháromság nem más,

mint a tökéletes szeretetközösség megvalósulása. Isten csak szeretni tud bennünket, és szeretetre teremtett. Minden ember lelkébe beleoltott üzenete: „amit nem akarsz, hogy neked és szeretteidnek tegyenek, azt te se tedd másnak.” Ez az az aranyszabály, amelyet ha minden ember betartana, akkor megvalósulna itt a Földön az Isten Ország, a szeretet birodalma, ahol senki nem bánt senkit. A szeretet szertartásokkal nem helyettesíthető, a jézusi üzenetet meghallóknak gyakorlatban kell megélni a szeretetet. A Bokor közösségben a szeretet életre váltásának lehetősége három eszményben testesült meg.

Az első: aki szeret, az ad. A közösségi tagok nem nézhetik tétlenül maguk körül a szegényeket és a rászorultakat. Addig kell adniuk - nem csak a fölösleges javaikból - amíg van náluk szegényebb. A szegénységet fel kell vállalni.

A második eszmény: aki szeret, az szolgál. A Bokor tagok nem tölthetnek be vezető pozíciót, mert tudják milyen elnyomottnak lenni, maguknak és szeretteinek ezt nem kívánják, ezért az aranyszabály értelmében, senki másnak sem akarhatják ezt. Mivel a világ nem így működik és kevesen gondolkoznak eszerint, sorsuk a kicsiség és az elnyomottság lehet.

A harmadik eszmény: aki szeret, az nem alkalmaz erőszakot. Semmilyen típusú erőszakot, és kényszert nem lehet alkalmazni, mert az szeretetlenség egy embertárs felé. Önvédelemből sem lehet erőszakot alkalmazni. A katolikus egyház kompendiuma szerint viszont az önvédelemből tanúsított erőszak megengedett, hiszen minden ember élete érték, és joga van bárkinek azt megvédeni. Az erőszakmentesség gyakorlása miatt a közösség férfi tagjai szembe kerültek az állami elvárásokkal, mert megtagadták a katonai szolgálatot. A két fél között kialakuló konfliktusok jelentősen befolyásolták a Bokor életét, megítélését, ezért a fegyveres szolgálat megtagadásának körülményeit és következményeit egy másik fejezetben ismertetem részletesebben.

A Bokor tagjai közösségi kapcsolatok hálózatában igyekeznek egyre jobban megélni a Szentháromság szeretetközösségét. A közösségben élénk szellemi élet folyik, ez számos tanulmánykötetben⁶¹ is olvasható. Mindenki szabadon hozzászólhat bármilyen kérdéshez, s véleményét meghallgatják, sőt igénylik.

A gyakorlatban megélt adás, szolgálat, szelídség markánsan jelen van a közösség tagjainak mindennapi életében. Az adás mindennapi lelkiismeret vizsgálati

kérdés, ma többet adtam-e mint tegnap? Szeretetlenben, időben, pénzben? A közösség családjaira jellemző a magas gyermekszám, az életnél nagyobb kincset nem lehet adni - vélik. Ezek a családok többségében egykeresős családmódban működtek, de az életszínvonaluk így is messze meghaladta a harmadik világban élőkét. Ezt a felismerést is cselekedet követte, és a családok évente több millió forintot küldenek el adományként, egy jezsuita atya iskolateremtő missziójának megsegítésére. A közösségen belül, mindenfajta szolgálatot mindenki társadalmi munkában végez. Sokan sokféle szolgálatot ellátnak, akár plébániákhoz kapcsolódva is. A Bokor közösség tagjainak gondolkodását meghatározta, hogy nem tölthetnek be vezető, irányító pozíciót. A Kádár-korszakban sokan magas képzettségük és jó képességeik ellenére alacsonyabb beosztásban dolgoztak, mint amilyenre lehetőségük lett volna. Saját döntésük volt, hogy nem vállalnak közösséget semmilyen „uralkodó” osztállyal.

A közösség nem ismer kinevezést, vagy előléptetést, a hierarchia klasszikus sémája ebben a formában nem működik. Helyette a „legalkalmasabb elvén történő delegálás” működik, ami azt jelenti, hogy a feladatra legalkalmasabb ember lesz adott esetben az irányító, személyét titkos szavazással döntenek el. A Bokor belső elemeinek fontos része még a „felismert igazság kötelez”, ami a megismert Jézusi tanok konkrét megvalósítását hangsúlyozza. A közösség tagjai nem kényszerítik semmire egymást, a felismerésekre mindenkinek külön kell eljutnia.

A Bokor közösség életét nem köbevésett tanok vagy előírt szabályok jellemzik. A tagok szellemi aktivitása és a személyiségek szabad megnyilvánulása egy ezerarcú, színes bázisközösséget teremtett, amely az 1970-es években már nem csak egy központi személy, Bulányi György kizárólagos munkáján, hanem számtalan hívő áldozatvállalásán alapult. A múltban és a jelenben is a Jézusi üzenet minél teljesebb megélésére törekcsenek. Az evangéliumot - Jézus örömhírét - tovább kell adni mindenkinek, tanítványból tanítóvá kell válni. Ennek a felfogásnak a következménye a Bokor növekedése és folytonos megújulása.

Részlet a Szerző „A Bokor eszmény kialakulása, szervezeti megújulása, és a kiközösítés évei” c. szakdolgozatából. Témavezető: Dr. habil. Szerencsés Károly egyetemi docens Történelem Alapszak, 2011.